

НАГРАДА "МИЛУТИН БОЈИЋ"
ЗА 2015. ГОДИНУ

Радомир Д. Митрић

На путу за Хесперију

Издавач: БИБЛИОТЕКА „МИЛУТИН БОЈИЋ“, БЕОГРАД

Едиција: Награда „Милутин Бојић“ за младе песнике

Уредник: Јовица Кртинић

Рецензенти: Милета Аћимовић Ивков, Слађана Илић,
Дарко Даничић

Лектура: Марија Аргакијев

Дизајн и опрема књиге: Драгана Купрешанин

Штампа: Донат Граф, Гроцка

Тираж: 200 примерака

Београд, 2016.

НАСЛОВНУ СТРАНУ И УНУТРАШЊЕ СТРАНИЦЕ
ОВЕ КЊИГЕ ОПРЕМИЛА ЈЕ ДРАГАНА КУПРЕШАНИН.

КЊИГА ЈЕ ОДШТАМПАНА У 200 НУМЕРИСАНИХ
ПРИМЕРАКА, ОД КОЈИХ ЈЕ ПРВИХ 50 С ПОТПИСОМ
ПЕСНИКА РАДОМИРА Д. МИТРИЋА.

ОВАЈ ПРИМЕРАК КЊИГЕ НОСИ
БР. [REDACTED] (ИСПИСАН АУТОРОВОМ РУКОМ)

Уместо путоказа

Хесперија*

1. митска земља залазећег сунца;
2. једна од Хесперида;
3. врста лептира;
4. вечерња звезда;
5. италијанска глумица;
6. градић, село и језеро у Америци;
7. астероид

Вежбе умирања

Како пролази време све више губим речи.

Потањам као крте олупине бродовља,
које ономад видесмо у стокхолмској луци,
у потрази за северцем, сећам се,
беше кишовито, вео се, отргнут с твог врата,
пењао у небо као Транстремеров стих,
бејаш рашчупан попут Пана и беше мирно,
бестежинско стање као кад се под ногама
мртвих мрви земља, уз најежен осмех са
Холбајнових гравира и први брид тела,
ненавикнут на сунце, после дуге зиме.

Скандинавски блуз, бескрајно поље сиве тишине.

Остала си нема у песми, нага
као Фуџи у Хокусаија, у малој кутији сећања,
равнодушној песми Хеднингарне
која је допирала са почетка дока,
осећао сам се као у чекаоници,
што пре да се узме анамнеза и лек,
и настави изнова као да ничег није ни било,
тако живим одувек, од утуљене светлости.

Реч је о змији у свечеву ореолу.

Она је то рекла пре много година.
Дао бих сву своју поезију за тај стих.
Споро је пролазило време,
као у Херцену, кад су кише трајале вечно,
памтим то, бурмут и јужњачки дуван,
црно пиво и одразе наших самотности
што су као авети јуриле баварским пејсажем,
под оловном плавети неба
уз бескрајни рефрен Марлен Дитрих,
Du, Du, Liegst Mir Im Herzen.

Ко воли једном, волеће заувек кроз то.

Како су мале твоје стопе, отиснуте у малтер
сеоске куће где смо трчали као деца.
Заувек остале у времену под бокором трава.
Ти сад спаваш у гробу отворених очију,
умирен као јутарња мантра над Гангом,
а ипак си мој сапутник на свим путовањима,
било ко да седи поред мене у ћутљивим
возовима.

Држати се заједно, као лијане два стабла једно.

То је та, дивљења вредна формула бивстовања,
срасла као наше руке, млетачки беле,
у преплету, на срми Луне, под меланхолијом
армије норвешких брегова, где се учисмо ћутању
и где наликовасмо пчели коју нађоше између

две таблице Мимнермових стихова,
још је мирисала на мирту, а крила јој још дуго
исијаваху светлост, дуго пошто је сунце зашло,
као да беше она иста, божанског порекла,
која је Орфеју осветљавала пут кроз тамне
пределе Хада.

Тако се траје у вечности, кад заувек отвориш
очи.

Остају предели у зеницама, статика виђеног
насупротив бурама оног што се пружа пред тобом
у хипнагогији неслутљивог ходочашћа.
Путопис свица над суром каменином куд ходили
су и преци твоји, Данте и Овидије. Песме егзила
су увек мучне, као крици умирућих хаскија
шибаних на смрт.
Али су твоја једина судбина тамо куд ходиш,
пролазећи свој сопствени *Via Dolorosa*.

Да превладаш несаницу, сапутника за снове,
на јави нађи.

Ка Хесперији, чије капије чувају Одинови
препотопски гавранови, црни као Тезејева једра,
пошли смо после оне ноћи, по уласку у кабаре,
имала си ретро чарапе с цртом и страсно црвену
хаљину, а ја сам наликовао
на битнике, са тим пољем мака у очима.

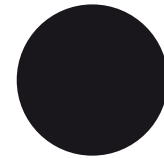
У некој невероватној присности,
бејасмо као еха морских ветрова
који ударају о стене мохерских клифова,
одлучни као Бети Дејвис у Цезебелу.

Како је тешко пронаћи острво, само за себе.

Тамо где је издвојеност једина стварност,
где борхесовац-крт прави мале куле од хумуса,
као подсећање на могиле, излазећи само ноћу
да би уживао у златовезу звезда, једином
путоказу кроз критске лавиринте подземља,
у сенци запуштене баште, где софиста-скарабеј,
мали Атлас, зауставља свој сунчаник,
на починку, и где расте папрат,
прва биљка планете, тамо да ме нађеш
кад умине све и казальке се распу.

После свега остане нагост тела.

Туга са хртовог лица, кад умине коначно подне,
које раздваја на овде и тамо, као после
дугог вођења љубави, туга која измиче
и најискуснијем сликарском оку,
тад кад безгласне су речи и кад је рука
вољеног далеко, та туга остаје сведок
бивших дана, згуснутих у наровима успомена,
малим калеидоскопима, заптивеним воском,
као једини светионик наших убогих живота.

Епистроф

Уз истоимену песму Ставроса Ланцијаса

1.

Тамо где су сад угарци, расту сазвежђа
дивљих трава, буја коров ванвремена,
речи у пепелу, последујући добу
дисања и летења.

Ветар је устоличен у тишини, прамац му је кућа
над којом мирно облаци се влачу,
нити маховине као одраз претходившег
које се не буди, никад више.

Шта могу мисли, сећања бушна као саће,
како да оживе покрет одвећ растаљен
у давнини, тамо где сам пробудио свет у себи,
детињем зену.

Пресечено на некад *овде* и некад *тамо*,
ово бивствовање увек је у међупростору
којег сужава и тесни спољашње време.

Да могу посве бих ушао у огледало памћења
и изашао у тренутак кад сам веровао да се ништа
неће завршити. Од свега тога само тугованка
као цвеће у прозору,
а бивше – невидљиво мастило.

2.

Кућа под столетном липом која придржава свод
небески, кућа што беше брод који се њихаше
у зеленилу трава – само магла над брегом и дим
ишчилео у висини – то је нешто чему се
враћам и мисао ми је у исти мах и тешка и лака,
над празним вењацима хучи ветар,
над ћерпичем који се руши.
То је био дом у сеновитој долини, где је
совин хук у предвечерјима био тако близак,
да си и смрт, ту страшну котву земну,
могао пригрлити са смешком.
Или су то само била лица предака са зидова,
који су се смешили са оног света.
Родина, тешка реч да би се могла изговорити
гласно а без тежине, лађа је на хрид приспела,
века, и све је заћутало.

3.

Премало свега да би могло да се памти,
а човеку је увек недовољно, има ли ишта
суровије од места на којем смрт замењује
живот.
Не умем да ти се враћам, завичају, уместо
тога силазим у дубину срца, као Орфеј у
подземље и копам дуго, ноћу, кад сви заспу.
Множе се године, нестају као зрневља
у млинском камену, а живот
– травестија која све мање чуди, сад је Горгона
што дише за врат, мучно.
Имадох негда такву мисију – да сачувам што
више да би могло у мени и сад да траје,
али Заборава страшна богиња из мене
премнога истисну, те сад нисам ли само
восак који тврдне у тами, несунчаној.

4•

Колико лета на малим длановима, колико ли је могло стати, двадесет година је прошло као двадесет миленијума, у развејаној космогонији биља над којом дивља пчела сад бди. Успаван, у златном пресеку година, налик сам фосилу укалупљеном у медном ћилибару, чаура која би да дâ крила ономадном лептиру – дечаку бившем. Однекуд из неке далеке присности осваја ме нешто неисказиво, налик малим чудима, плине и усахне, па се заплачем и осмехнем у исти час, тако се траје на покорици земље. Где су нестала пролећа, трешњин цват нежан као у Кјотоу, развигор груди у којима је бујало обиље среће. Где су зиме тешке као исландски товарни бели коњи. Где су јесени које су ме одгајале у пантеистичкој вери.

5•

То беше време чуђења, бескрајни диптих усновљеног трајања, усиновљеног рађања у пределима које сад само мртви походе, кроз тиху Марсељезу трава, где самује анђео недохода, загледан у витраж непрозирног неба. Колико вреди враћање на почетак, тамо где светле предачке очи у тамнини, без лица, тами којој не могу да приђем. Поглед уназад, насушна потреба да се траје, као умилостивити музе заборавља, то је vitta пуова вертикалног успињања у себе, силазак у бездно са орфејским завршецима, са вечним губицима сопства. Порозне године су оно што остаје после свега, међувреме, испресецамо синкопираним сећањима, толико мало од свега да би могло да се сажме у незавршиво, па ипак склапам крхотине огледала. У сенкама, верујући догођеном, у мандали која чува савршенство година, бербу за оносветовно, у чекању сам, замандаљен у светости уточишта које откуцава кардиограмима дивинских, драгих гласова.

6.

Разлиставам еухологијум туге, сенка сам што хода по лишћу испод усамљених крошњи, бестелесан, то је та преко потребна трансценденца, митотворство вредно свега претходившег што уцртава будућа збитија, зато ходам унатраг, у лавиринт према црвеној нити срца. Ако сам дошао овде, у средиште из којег све почиње, нисам ли нашао одгонетку трајања, лебдења у густо расцвалом ваздуху, у ветру који одржава змајеве пуштене из дечачких руку, мојих и руку мога брата. Душе одлазе високо, отргну се из груди и изгубе у плавети, вођене вишњим призивом, а ми што остајемо испод, долазимо на места пређашње среће и отварамо мале кутије успомена, улазећи у предворја могућих рајева. Човек памти радост да би одагнао тугу, памти тугу да би призвао оно што јој је претходило, кошница је напуштена а негдашњи поток пресахнуо, којим су некада у океан света отпловили мали чамци од борове коре, отписујем ове речи у име свих оних који ће по мом трагу поћи, у спознаји сопства.

Зимски дневник

Прећутано

Зима на умину, бели пијано тишине
са црним диркама грана што дишу унутрашњим
дахом, њихова топлина испарава и меша се
са јутарњом маглом, под тремом врт
који отеловљује слике сећања дубећи у мени
калиграфију изгубљених ликова и радости.

Мислим на глувонеме у којима станује
истинска поезија, на немуште речи,
на неизговорљиво, на непотрошеност језика
и његову профану семантику,
на то како сушт измиче изговорљивом.

У овом тренутку Архангелск је довољно близу,
да могу да осетим како се далеки ехо мене
сашаптава са руским степама у којима сам
јелен, недостижан ловцу и звери,
предат лутњама и ћутњама.

Живот је заправо оно што се прећути,
скривен од стихија света, узмицање
у безречну епифанију над којом бди дух ствари,
а песник ослушкује глас који надјачава тишину,
са свим непристајањем на смрт, синестетично,
у којем су сва чула једно.

Зима на умину, светлост црта интарзије по врту
што мирује, у којем сам још увек дечак,
удубљен у игру, не мислећи на оно што долази
после свега, заогрнуто црним плаштом ноћи.

Causa sui

Каткад се пробудим ноћу, зими,
и устанем у студен собе, разастрем
застор погледајући у снег што је попануо
по дрветима, тихим садрузима мојој
дечачкој патњи, па посматрам
рој пахуља у аури уличне светиљке
још увек не верујући микроскопима
када кажу да оне имају правилне
геометријске облике. Тако је одувек,
никад нисам био склон математици,
рано изабрах реч пре неголи број који ме
је увек асоцирао на смрт и новац, на њихову
неминовност. Тад будем скорушен изнутра
као плодови неотпалих јабука које претходно
кљуцаху косови, тихи монаси предвечерја,
чији кљунови ствараху рембрантовски контраст,
у свој тој с неба дарованој белини,
тако је ваљда и са мојим животом,
што наликује Лоркиној наранци у црнини,
упркос свему што ме је радостило и рушило
с годинама, смех заигра у мојој утроби
кад се заборавим, а онда се сетим,
вратим под покривач и дуго ћутим и плачем.
Тридесет ми је година, а још увек разграђујем.

Зимски дневник

Паперја белине, влажни северни зид,
љубав која трне и светли као јунски свици,
ритмичко пулсирање срца које можеш
да ослушнеш као куцање сата.

У углу се множе гласови тишине
и ветар што свира мразне серенаде.

Додире безгласни, света нагост скривеног света.
Помози ми да разумем себе, тако да не осетим
да сам властан сопственог тела.

Улазиш у собу, прирасла за мене.
Дафне, сензуална као са аутопортрета
Милене Барили. Желим да осетим да сам
снажан за све будуће што ти треба дати.

Љубав која не измиче стиску ребара,
руке моје које круже као грабљивац око плена.
Дечачки благе и развратне.
Оне које прате и изван ишчезнућа.

Превладавајући земно

Незаустављиво

Има година како не написах песму,
тачно од оних дана кад отац заувек оде
у засенак животи, кад је душа гундељ што
чили ка загробју, над тешким зеленим водама
поднева смрт се праћака тако, као риба
из мутних дубина, тело повлачи доле,
као рубашку, а горе удахне плавило.

У душегупки груди спупчали се моји мртви,
између Сциле и Харибде ребара,
где срце, тимпан што свој смрточас одлаже,
у тихе седре ронећи над бременитим данима,
куца невољно у меланхолична издајства,
ситно и незлобиво, тек да се присетим.

Кадрирам, али слике се муте, од превише таме,
од превише светлости, варљиво је сећање,
налик каквом биоскопу из шездесетих,
где стално пуца трака
у успореном црно-белом филму,
једном од оних који се ретко гледају данас,
у овом галопирајућем времену.

Кад ме уплаши каква нова смрт, враћам се
поезији, загледам се у дно бунара тражећи
одраз, а гласови, давна еха, намноже се
у далека и драга свеприсуства.

Они су једини разлог што не удем
већ једном заувек да оставим мир белинама,
јер никако да одрастем и престанем да ређам
крстовнице слова, у миру да умру речи,
и тек понека од њих да буде неком глас.

Дихотомија, *rigor mortis*

Смрт је ембрионално стање,
кобилица брода што трули у песку,
једно док је на другој обали, одувано ветром.

Кад тело се у посмртном згрчи часу,
остану само мисли са плахом душом,
као у птичјим митарствима.

Оболи у густом ваздуху зазвече,
усуд којим богови узимаху меру,
бивајући прозор и плата хтонском свету.

Понеком се посрећи па буде мрамор,
који одолева киши што га кљуца и ваја
у обли сунчаник неке мале вечности.

У подневу, кад угарци небески свод
угреју, још се може чути смех мртвих,
пре него што Хермес трубљом
обзнани коначницу света.

Остану само ствари бивших, мољцима храна,
и покоје дрво које самоћа рашчешљава
и пруга једносмерна у неки мали град.

Credo Poeticum

Треба написати песму која обухвата читав свет.

Такву да буде сликовита као Ахилов штит,
а да се у њој сажму простор и време,
да у истој равни буде одзвук рефрена са Ганга
и Диксиленда, мирис јапанске трешње
и тропске ацероле, писак сибирског воза
и воза из Небраске, такву да пронађе исто
код Мухамеда, Христа и Буде.

Песму којом дувају монсуни и трамонтане,
бореји и зефири, истодобно, славећи Ши Кинга,
Румија, Тагора или Борхеса, чија дела упућују
на пуноћу, данас када је свака ствар
у фрагментима, песму која сведочи љубав
и заједништво, песму која неће изгубити смисао
у какофонији велеграда.

Песму заборављених и унижених,
песму сужњева, песму у којој станује изгнани
Бог, песму чије ће речи имати снагу оних
из Псалтира или Зохара, песму која ће се чути
од шинто храмова до аргентинских пампаса,
од Гренланда до Магреба.

Треба написати песму која враћа веру у свет.

Кружно путовање

Кажу да је једном, после јутарње мантре
у Храму Звезда, ученик питао Шакјамунија:
“Има ли сваки пут своју коначност?”,
алудирајући на живот и смрт, велики учитељ
одговорио немо, показујући руком на старца
и дечака који су дошли да се помоле.

Осетивши се недостојним, ученик одбаци
монашку одежду и оде из храма.
Лутао је Индијом, али колико год далеко
отишао чинило му се да је место
с којег је пошао на пут увек пред очима.

Када је након година лутања, у ритама
просјачким приспео у храм где се молио
као младић, у Суњати, у истом храму,
чуо одговор учитеља који је већ био
негде у Бенаресу: “Сваки пут има коначност,
али свака коначност има ново полазиште”.

Harmonia Cordis

Гласу отписујем што се у мени стани,
сија као звезда на дну унутарњег зденца,
где све потоње и бивше пребива.

Не осврћући се на време, које вергла
као воденичарски камен, полако, послушкјуем
песме, одазивајући се гласу мироносном
што ту беше и у тешким годинама рата.

Тамо где настане смрт, живот се нови
на њега наставља, из белина плодноносних.

Град се измиче, у ветровитом пролећу ћути
будући дечак у чијим очима утиснуто је
чудо стварања, између два света, овог овде
и оног тамо, које дели ћудљива тишина.

Кротке се отварају обале,
над морем које слави Творчеву сен,
светилника што развлачи тамне засторе.

Пут се увек наставља, то је највећа благодет,
незавршив као Пенолопин разбој,
у ткању и чекању пролази људски век.

Множе се речи давне, Логос је мера која све
равна, попонца у врту који мирно цвета у камену

и лађу на пучини која измиче бури.

Смејем се у теби, која долазиш у росна јутра,
преко поља, косе расплетене, да споји се
биће које ће надживети видљиви свет.

Ex Helespont

Опела светлости, ноћ улази у град на месту
где море обрубљује обалу, песак са издахлим
шкољкама којим корачају уморни рибари
и туристи који фотографишу галевове,
чији крици опомињу на предстојећу кишу.

Седим у бару и пијем ракију са анисом,
над димом наргила лебде готово заборављени
Кавафијеви стихови, док посматрам приказ
догађа се фотонско чудо, пламена кугла сунчева
улази у морске дубине, као да тражи какву
разбијену феничанску лађу, да јој осветли пут
којим је давно кренула у недоход.

Ништа није коначно, ни бесконачно,
све се збива у својој мери, јек звона и песма
мујезина су овде у неком међупростору
за сведочанство о прерастању граница.
На молу у близини, мајка води плавог дечака
који има византинске црте лица,
иако прича турски.

Киша почиње да пада, и чини да време застане
на тренутак, умирујући неумитно клатно
у свој својој неминовности. На телевизији
плес дервиша, као да чујем саз и сиртаки
у хармонији. Почиње да дува неки чудан ветар,

чија крила нису од овог света, док излазим
у ноћ чини се да све лебди, град који ће ускоро
утонути у починак, повезани бродови у доку
и људи који се не базиру једни на друге.

Као вечна слика Хелеспонта.

Маузолеј

Орфеј у Ксаверској шуми

Сенима Бранка Миљковића

Надгласан буком света, огарављен пејсаж
као у мрачним ритовима, у којем Орфеј,
на стабло ослоњен издише, невин,
као оковани једрењак у ледницима поларне
ноћи, бела кошуља као покров и Златари речи
обешени о крошњу као будистичке заставице,
као слутња о Оностраном, у твом самртном
оку, чини ти се да су једино песме твоје
око тебе и да их видиш у светлу месечине,
Еуридика је тек авет, Лилит сугубног
свеприсуства, ноћас, она коју ћеш наћи
у вртлозима бића кад дамари замру и мртвачка
пена на уста избије, руке су ти везане
и нема никог да ти на склопљене очи придари
плату за Харона, туга је твоја неутешна,
сам си и изгнан, на путу за Хесперију,
остављен од свих оних који су те волели
и презирали у исти мах, продат као онај коме
су се коцкали у одело, али неке смрти вечно трају
и дуго утиру пут у тами, само што твом Пилату
још име обзнањено није, иако твоја смрт прва
беше предзнак великог рата, срце се стеже
у грчу и већ се чује песма дрозда у јутарњој
магли, наместо опела, а косови твоји верни
пратиоци са мртвог тела полетеће доле негде,

ка југу, где ће се уздићи Парнас у твоје име,
кад речи надрасту постојање и постану мит.

Adagio, прилог за *Arg Poeticu*

За Драгослава Д.

Тешко је кад је душа тихи меланхолик
које жигошу усуди минулог доба, и свана
и изнутра, још теже је бити Медитеранац,
досегнути ултрамарин у себи, заогрнут тешком
босанском тамом, напосто изгубиш начин
да будеш довољно личан, сличан оном
што те окружава, пожелиш да си скончао,
а онда осетиш потребу да успориш време,
за нешто вредно што тек треба да се збуде
кад компас стане у оси кретње и умири се крст
сопствене смрти, кад игла нађе север на путу
за Хипербореју, а срце Динарског Буде застане
у синкопи, као у издаху жреца с Ганга,
са слутњом да ли је dostatно вредно оно што
остаје иза, у смутном времену, за неко боље
доба, у координатама кардиограма што памти
драга лица, уписана у тлоцрт малих животних
озарења. Све нас исто чека, сурово звони *Палаис
Јалта*, ове ноћи, кад се сећам стиска
твоје руке у Баховом граду, док свира
One note Samba, у мом уху, у којем се гласа
глас из неке древности по којем је крајња
сврха у коначности, кад Протомајстор
одложи мапе и небеса се скупе,
око тела које је острво, кула и светионик.

Saudade

За Николу Ж.

Смрт је стари штимер клавира из Оберздорфа,
и увек нађе начин да поравна рачуне,
нагне се над расклопљеном партитуром где је
некад започета симфонија, застане и замисли
се како би могао да буде след нотних записа,
а онда настави пут, у умирућем оку отвара
Отрантска врата, у собама, малим Вермерима,
где зацари се вечна самотност недомишљеног.

Ходаш кроз бучну гомилу и ниси свестан
свега тога, не разабиреш, након много векова,
да неке ствари остају исте у својој вечној
непроменљивости.

Све се можда довршава *негде другде*,
не остаје у наговештају, однекуд у себи чујеш
потпуног странца, у Порт Лисабону можда,
једином граду још који је опстао за поезију,
јер си на ходочашћу једном Песои.
Ако затвориш очи сва давнина биће
пред тобом, и све оно што ти последује.

Песник у овом добру није ништа друго
до изгнаник у Сопство и вечно самовање,
а поезија више није за ухо, него за утискивање

у срце, пре него за боемију, кад утихну радости
и туге света а папагаји умукну. Кад успомене
наставе пут тамо где ти престане живот.

Капилари

За Петра М.

Језик је светковина, јутром,
кад магма тела покуља из вулканске ноћи,
као са грандиозних Лубардиних слика,
то су тренуци расточења,
време кад Логос измиче семантици
и кад у ћелијама андрогин дели се
на двојства, прелазећи црно језеро срца.

У првом удаху цигарете
зауоставља се све и постаје мртво
док се не упали моћна турбина плућа
да би удахнула наркотички мирис хлорофила.

Елеусина, мним, док пратим путању шина.

Возови секу простор ове уснуле Аркадије
у којој столују пацови из праисторије,
набрекли као силикони, ако се покренем,
вртња ће ме одвести у космичке вирове
где не помаже давна мисао о Богу.

Антигравитирам, једем пејотл у празном купеу,
и иако сам у покрету сведочим о статисти,
јесен је у свим годишњим добима.

Ка северу, са опелима Расткових речи,
у себи, кроз године самопрегорне,
хоћу да сагорим, да осетим како крв
катарзично кола венама, ја сам ватра еклектике,
катерпилар који руши ваше папирне Вавилоне;

Смирај кад откуца подне,
док воз се влаче, играм вечни руски рулет
са невидљивим Кафком, онкрај краја
метафизике разломљених скупова бивствовања.

Каталепта, Сарепта, тело брзо трули,
у покрету, као рибе у мртвим корморанима,
и то је оно што спасава, ако не устанеш,
Лазаре, ја те устати нећу, на месту где је
пресечен гркљан постао религија.

Грчки триптих

Јерисос

Срце лета. Град празнује у светковини сунца.
Пој хорова зрикаваца у прадавном одзиву.
Бели јастози песка у поподневном ветру.
Над врховима планина трепере маглени преци.

Палме у немостоју су благост тако
недокучива људској руци на измаку века.
И маслина застала у каквој оморини,
што сведок је детињства света којег је
створила рука великог Протомајстора.

Пулсира дан. Плаветнило мора увијено
у ултрамарин неба. Падина се помера
у стадо, без пастира и његове фруле.
У мрмору мора, ја чујем твој глас,
тебе, која си старија од свих језика света.

Тишина док се стани у мени, у чамовој лађи
на доку, остављеној на милост и немилост
надолазећих година и термиту што је једе
изнутра. Ако затворим очи, бићу све оно
што сам заборавио да будем. Фуснота која
описује задано дело Творца. Стооке Аргосове
очи, којим ме гледаш куд год се окренем
су подсећање како је љубав највећи немир.

Дрхтурим у себи, као пчела несмирива.
У јектенијима византинског појца
који допире са пучине где зелени се Атос.
Свет се не завршава. Не, до оног тренутка,
док се бисер не врати првотној шкољци и
застава празном јарболу. У болу, коме не знам
име, ја сам ћилибар, у којем је похрањено
Двојство без којег ни сад Нисам.

Сијеста. Јерисос се и даље гласа кроз бесмртну
песму зрикаваца. И дан дели на пола.
На тамо и на овде. Када се споје руке,
магма тела ће довршити свет, предат духу
у чину постанка. Гори град у срцу света, светкује
зеленило лета и жута јесен у недрима.

Благо, погледом

Аксион естин, јејина нариче
за минулим царством Византије,
плаво и златно, разбокорен видик,
сјај разливен до обала Трапезунта,
злати се дно где потонуше негда
претоварене лађе, море уљуљукује
кости мртвих морнара сарабандама,
урне и пепео, глас безгласан,
меласе у дрхтају, уместо опела,
фосфорна привиђења на површју
аквамарина, и твоје лице, Теотокос,
непролазно и ванвремено, изван свих
клевсидри света, којим печаташ срце
и озарујеш благо, погледом.

Нераздвојиво

Зри бонаца, море отвара
древна врата тишине,
галеб, макија и дрозд
су безнадежна крила крајолика
у мртвом пристаништу фосилних лађа
што памте прошле буре и таласе,
земља се развенчава са тлом
и сама постаје небо
којим промичу Фебове квадриге,
прстенован за оно што видим,
почињем да лебдим, са сенкама,
румен гроздова плави, у синкопи дана,
дишем, издишем, отварају се невидиме
обале, и сунце, велики жетелац
убире последње плодове лета,
отписујем још ненаписану слику
у прамењу поподневне магле.

Ескападе

1.

Отисак простора у јутарњем ветру.
Офембах као вечна тема самопробуђења.
На длановима векови, призвана стварност
Упанишада, где сам тек илуминација
занетог писара, на маргини светог текста.
У фотонима склупчао се дан, вијоре сенке
стопљене с видиком, погледам иза себе,
скривен и отворен као запуштени зденац
што чека руку која ће спустити ведро
у дубину где локвањ цвета у тишини,
као неми симбол разложног постојања.

2.

Разломљене лађе сећања на доку.
Тамо где сам уснио давно, коринтски сан.
На обалу силази млада жена, боса и нага,
она је Венера Сунца, бакарног тела,
њен глас је мрмор мора. На другом крају
света бели хртови зиме излазе у стварност
са Бројгеловог платна. У Африци, мало чудо:
дечак умирен зенитом у надиру сна,
уснуо на мајчиној дојци. Свет се увек дешава
у нама из неког свесадржајног *негде*,
док завијамо на црвени месец,
у ишчекивању на неодговорена питања.

3.

Крв трепери у мени као зâр невесте,
као лишће тополе, у шуму нестрпљења,
док послушкujem биће како говори:
треба бити стрпљив за поезију,
као Инуит над рупом у леду,
чекајући да се на површини воде засребри
риба призвана мамцем, из таме која
нема лице, ни име. С поезијом је као са женом,
одагнава истински страх, утиснут
у часу рођења. Ходам кроз шуму детињства,
безимен и вечан као лептиров дан.

4•

Мислим на оно што ти нећу моћи дати.
Везујеш моје грехове и плетеш у мреже
које никад неће бити припремљене за лов.
Да могу изашао бих сасвим у тебе,
као Адонис у разбокорени цвет.
У земљама Лотофага пребива мој ум,
под луковима Алхамбре гугутка сам
што нариче радост небеском плаветнилу,
где Жута бледи у Девичанствену.
У мојим затвореним капцима си.
У врту коме су шарке моје руке.
Андрогиност потпуна је клета одавно.
Да бих те обухватио потпуно, заћутаћу.
Дух духу путује најпре јагодицама прстију.

5•

Немогуће је семантизовати мртве.
Смрт остаје космос иза зида.
Дубоко верујем у поезију, док говорим то,
у пустињу суше се уста, гасну у прабини
звезде. Сам себи човек тамничар је,
Библија учи да око је у власти ђавола,
Платон о карневализацији миметских слика.
Са краја свода Бог се смеје, док пролази кроз
пијачне прапорце, заогрнут у кострет
невидимог просјака, којем су дланови вечно
празни. Док рађа за заувек, а не за једном,
и чуди се нашем незнању, несналажењу,
нашем непревладавању првог степеника
за успињање на небо – које не би ни постојало
да се нисмо догодили ми, уљанице у тами.

6.

Mutum est pictura poema.
Врисак ехом путује просторима.
Који су оглашени, нек устану, одустану
од невере у себе. У Проповедниковом сну,
уснивамо се, где нема места таштини
над таштинама. У Босни, у рату сам видео
устрељеног анђела. Био је нем и благ,
његов ум већ је путовао зефиром
у хиперборејске просторе кад пољубих
његов бесловесни образ.
Носио сам после још дуго ту слику,
док ниси изашла из аутобуса
и насмејала се из времена од пре постања.
Слике нас памте, док старимо.
Свака бора и гђд нас боље познају од нас самих.
Док пркосимо смрти, вољењем.

7.

Пси су најсентименталнији философи,
закључани у немушто. Моја девошка
имала је пса у којем је пребивао
дух Берђајева. Носио је све своје Гулаге
у очима боље него Солжењичин,
док сам га посматрао како живи у самоћи,
без женке, посве сретан знајући
да је Другост варка, демон који поништава
древну једначину по којем Једно
садржава све датости које не морају
бити стварне да би се Биће потврдило.
Кожа тог ретривера, из јесење боје,
временом се претварала у истинско злато,
како је старио, и није му требало ништа више
до мало лутања, парче хлеба и воде.
Пси су прави мистици, јер знају да свет
умире сваког дана у подне,
да би се родио поново само због оних
који му се радују исконски.

8.

Време изједначава сидро и клепсидру.
Везује за дно. Насупрот дрвету којем је
истински корен небо. О чему уче Магрит
и Ади, када посведочише о лебдећем камену.
У аеда кочије се возаху Азуром, у нас се учи
уметност статике, док смо у возу заправо
стојимо у месту, у авиону и чамцу увежбавамо
исто, иако нам се чини да смо путовањем
простор заменили. Смрт је стање избављења,
кад у камен се обретемо, стећак надгробни,
тад тек тегобни започињемо ход,
у митарењима, које за живота не научисмо
од птица. И првоучитеља-змије.

9.

Истинска поезија је у егзилу.
Промени видљивог за Метафизис.
Човек све стране света има у себи,
веру за ход по води, сваки пигмент света
утиснут у кожу, срце у којем бију
све стрепње и чежње, у којем је догођено
и све што ће му последовати,
између систоле и дијастоле,
у равни невидљиве синкопе,
где Бог је вечно *између*.
У изгнанству човек машта о разореном,
напуштеном и изгубљеном дому,
испуњавајући облик одсутности
(као празнина место вазе, у једном Рицосовом
тексту, након што је продата у тешке дане),
ни не знајући да се у њему сада стани
тај исти дом, више него тамо
где га је у несрећи оставио.

10.

Има острво Тершелинг,
Северно од Амстердама.
Епикуров врт фризијског острвља,
као крајња тачка мог хиперборејског хода.
Има слика једног фламанског сликарског
мештра, на којој сам насликан пре много
векова на умину тавног средњовековља.
Има град Мурманск на крајњем северу
у који никад нећу dospети, иако дух свој
похрањујем тамо, сваког дана након
напорног рада, у страху од бесова мисли.
Има жена у чијим очима се догађам још пре
него што ће време исцртати границе простору.
Има брат мој на небу,
због којег се смејем смрти.
Има отац мој, чије су ме руке створиле.
Има мајка моја, која ми је дала
своје срце да живим.
Има сестра моја, која ће туговати
за мном као Антигона.
Прах сам и прах ћу праху дати.
Вода сам и водом ћу се води вратити.

11.

Христ сам, који силази низ гору Маслинску,
ћутња расплетене Маријине косе,
ђаво преображен у змију,
могућност пресаздавања света
у малом врту тишине којем постојаност
дају моје руке, Семела заспала у лишћу,
напев недопеван, недовршеност стиха
на трагу једне Сапфине песме,
губавац на путу за Лазарет,
једна страница из Зохара, недостатна
вечно, отисак Виваринијеве небеске руке
на фресци Мадоне из Санта Марије Формозе,
дијалог из једне Виткацијеве представе
– све саме неминовности које сабирем у себи,
радостан у твојим очима, у којима се смеје
расцветани свет наше собе, док напољу
царује меланхолија и ноћ пада,
а време се растаче полако у наше мале радости
и велике туге, од којих смо сачињени.

12.

Живи се у трећем лицу.
То бих схватао сваки пут
кад сам се изнова чудио лику
странца у огледалу. А љубав
потире два бића у једно, толико
о суровости света и милости.
Тако се долази до истог, изопштавања.
Coitus ergo sum, од којег се зазире
у старости, чекајући пчеле, превознице
душа и повратак кошници прарођајној.
Док живимо вреди само опипљиво
крв кола венама и прави бурне
бродоломе, мала успињања и велике
падове. Слеп си, да би могао да видиш
оног који корача поред тебе,
а који ће после тебе у овом свету
заузети твоје место.

Кубизам, Окцидент

Као некад Бандини

А онда су птице заћутале. Као у добу
првобитне немушности кад људима
још не беше утиснута реч у грло. Са дна мог
бића гласао се Фанте, *унтај прах*, рече и пође
ка метроу, пушећи цигару од двадесет долара.

Јиржи се смејао,
целулоид је пуцао читаво јутро.

После свега, дошла је година суше, анђео је
седео на левом стубу Loew's Kings Театра,
личио је на загубљено дете
и немо посматрао надолазећу јесен.

Људи су били прозирни, ретки су били фреске.
Носио сам исту карирану кошуљу коју сам имао
на осамнаести. Тих времена се сећам само
по мирисима, а после сам отишао од куће.
Кад сам се вратио, родитеље је већ била
смањила и уборала сурова богиња старости.

Тад сам узео старог очевог форда,
мајка је махала, а отац је болестан
седео на трему у столици за љуљање.

А онда сам опет зачуо птице.

Мале краљевске црвендаће,
уз чији пој одрастах. Стиснуо сам гас,
са свом горчином и радошћу у дубини себе.
Са панела се смејала Лили Марлен,
јурио сам ка Ел-Еју са истим очекивањима,
као некад Артуро Бандини.
Који је и сад мој Виргилије.

Харт Крејн, уместо аутопортрета

Крљушти месечине на валовљу.

Црни се бездан на дну слике,
где море сјапти, у врху где небом
само просине каткадна муња.

Шапућу лађе у доку, морнар се уснива
у пир мртве тишине, као после опела.

Сећам се одвећ заборављенога.

Треба прећи невидљиве мостове,
да би се дошло у средиште те слике.

У њену срж, где се дише и после смрти
као у опијумској грозници.

Црни чворци сна су чудесна симбиоза
ноћи са ове и оне стране. Котва. И ветар,
који надире уз Ривер Хадсон. Бацање коцки
да би се прешао тај последњи Рубикон,
предворје Стикса и стигло у наручје мора
што изнедрило је првотни живот.

Тамо где си пошао да се изгубиш,
величанствен у свој својој неутешености.

Крљушти месечине на валовљу.

Вода је огледало које враћа одраз
из дубина, из висина, кад умине бура
изнутра и споља. Кад заврши се послање.

Елегија празнине

У пустињи света потребне су речи
без љуштура, тајна невидљивост
коју ћемо решити у међувремену,
отприлике као љубав, свакодневни ребус,
то се одгонета тамо где почиње живот,
где труне мала камена кућа завичаја,
потонула у мочвару осаме и растакања света.

Пружам своје руке ка теби, оне су дамари
којима ослушкујем сопство, премеравам,
опипавам сваку бору лица, потребно је
да не отварам крлетку очију, требају ми речи
за које немам моћи да их искажем,
зато ћутим у муклој тишини, киша је
и врапци под стрехом су наша метафора,
спремни за мала безлочинства, за неисказиво.

Бланк-верс, силазим у песму као оџачар
у запушени димњак, клизе речи у гару
потрошене семантике, време је за стару
расправу о Пруфроку, кад невољници
из историје и садашњости књижевности
помаљају своја лица, као хадске приказе
да би нас увели у оно што песма никад
неће бити.

Од поезије не остаде ништа сем напева,
она је сада град у којем проповедају Варвари,
изгубимо се зато у пољу једне вечери,
са Палмеровом сликом пред очима,
са звездама речи што ће згаснути
у нашим грлима, у нашим недрима
од бесловља које данас
Ђаво продаје за књижевност.

Кагамаран

Запловимо последњи пут, овим северним
океаном, музо, утрнули од чуђења, обамрли
од вишка електролита из мегаломанских
градова-ђубришта, бежећи од шеснаестобитних
вештачких рајева техниколора где пајаци
држе говоре из уста капиталистичких риба
што гутају наше жеље, сопство, у којем дрхтури
дух као пацов уподземљен, избрисан,
обестварен, бежимо у пределе где манго расте
над грудима и плоти нашу давно изгубљену
слободу, глад на путу за Килкени,
на путу за Калифорнију, где у аветној визији
Сем Шепард плеше Оклопов блуз, одводећи
у онострано, кажеш, *нечињење је злочин*, кажеш,
потискивање мори горе него ентропија у чијем
се средишту налазимо, док Кракени
палацају на нас вртимо се на палуби
у ритмовима сканка, док на конкавним
огледалима не изгубимо одраз у јутру
које брише познати свет, а у Полинезији
тридесет хиљада црвених птица, налик
скерлетним танџерима најављује долазак
оне која иде мојим трагом, из пелвиса костију
моје жене, чије очи су галаксије, скалари
и секстанти док плешемо напуљски плес,
пада вечна ноћ, и буди се средњи век

у оруђу и оружју, а ренесанса тоне у заборав,
тама је вечна и ништа не преостаје сем да
очи уперимо ка звездама, загрљени, додирнути.

Метаноја, паратакса

Спомињем издајства: умови дефлорисани
понорном логиком остају далеко иза мене,
у ретровизору, утваре сомнабулне, Молоси,
бањалучке Јуде, тамо где тутња тмурни Врбас,
говорим о месту где ветар између стреха
никад није довољно јак да покида паучину,
у име промене. Они су порно-иконе
фолклорне књижевне критике,
и нема ништа изван тог меркантилизма,
фарисејства на жртвенику
националних идеологија.

Због тога одлазим на анонимне обале Понта,
где ме дочекују зелени собови меланхолије
које шиба хиперборејски ветар, тера на трк
и доводи до ивице познатог света, смирена,
топла вулва мансарде у којој светло абажура
враћа прародитељској илуминацији текста.

Био сам у тој гомили кроз коју пронесох крст
мојих костију, кроз сву ту рендгенску таму,
жалећи за неразумевање Целана, и да, заправо,
Косово остаде апстрактна именица за њих,
недоступно поље, на разбоју профаних речи
којима се клањаху, гроб мог брата стражариће
до момента док се испод њих не распукне земља.

Метаноја, јесен, изгубише се у сеобама себри,
у есиду рата, у метакси потоњег бескрајног
плавог круга, баш тамо где потону Византија,
постоје озонске рупе у главама
комби-академаца, који никад неће моћи
мржњу преобразити у љубав,
нити ће схватити гињенике.

Остаде света доколица која ме узвисује,
неколико степеника између Хекубиног света
је оно што дели мене и вас, ја сам Данте
који лимбује ваше судбине и неће вам дати мира
све док вам дебела црна дама не одсвира
саксофонију смрти.

Еквиноцијум

Оцу

Отац је умро те ноћи.
Сећам се, како је тешко дисао
испод ћебета на ромбове и борио се
да удахне последње тренутке живота.

Земља је била мразна и хладна,
под поларним оковима зиме,
умирујућом белином у кавезу тишине.

Скрштених руку, које беху благе,
без свести, наликовао је аскети
и витезу који губи последњу битку.

Од свега, још је само преостао дамар срца,
на кухињском лежају, колевци која
рађа у Оностраном. Оче, мој оче,
сећаш ли се свих оних момената
кад си ме учио како да боље разумем свет,
ти који никад ниси подигао руку, ни глас
на мене, тако недостојног твоје бриге.

Чека ли те раскош у еденским вртovima,
коју си одавно заслужио? Јездиш ли висинама
с братом, којег одавно даровасмо смрти
и да ли ти је хладно док пролазиш

митарствене просторе, да ли је хладно
твом телу, у лађи сандука, под катарком крста?

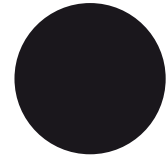
Душа није од земног, она се на крају вине,
у небо, као змајеви што се отргну детињим
рукама, и изгубе се у видокругу.
Не можеш ни знати шта је истинска самоћа,
док не напусти те рука створитеља.

Са ахеронтских обала

Као прогоњен вук, побуњен,
смејем ти се, о, смрти, теби
што на над црним лимбовима снова
мориш из чисте знатижеље,
из древног хедонизма, живот
нужношћу дариван, теби која
венеш моју крв, зла коби
у искон мене утиснута, биљко
пресађена из божијих вртова
у прадавност мене, утискујући
печат древног савеза са силом
која нас ствара, по којем се
прах праху враћа, не бојим те се,
и у тебе ћу ући смео, као Запата
који је на коњу ујахао у твоје
тамне плишане шалове, умрећу
из радозналости, без имало страха,
пред твојом суровошћу, као Хун
који ускаче у битку, као што
љубавник ускаче у кревет вољеној,
јер ја сам та грешка, онај што
је презрео вечност и досаду,
склад и мермер музеја, и мртво
памћење, а срце моје куцаће и даље
непознатим просторима, изван
којих не постоји ништа што руку

мојих није дело, са мишљу
 о даху у којем ћу изаћи из свог
 тела белог као месечина
 на крововима малих градова,
 радостан због оних који ће ме
 оплакивати, и бићу ведар,
 и неће ми требати ништа више од сећања
 на пољупце моје драге,
 а не на куле од песка,
 на речи отиснуте на рубине од хартије,
 пепео раздања, сузе што ме ближе
 Рају и Паклу и болни крик мајке
 у тренутку док ме рађа,
 нити на душеине бродоломе,
 склопићу тад своје уморне очи,
 и развити крила, миран као Буда,
 као Јешуа у тренутку распињања,
 седећи у старој столици за љуљање,
 налик дрвету што прави места
 новим младицама да израсту, у моје име,
 без кајања, без злобе, бићу тад,
 талас што се враћа у тамно окриље мора,
 последњи звук виолине коју
 ће оживети термити, док се као песма
 ослобођен будем откивао окова земног,
 уткан у мирис, у ветар који не робује
 облицима, отрежњен од материје,
 лакокрил као облак што се расплињује,
 смејем ти се, о, судбо худа,

ја који јуришах на небо и бејех непоражен,
 као Лорка, Лотреамон, и сви остали
 заблудели синови који су осветлили
 путеве ноћи, онда ћу скончати као Арто,
 безимен као река, у подножју Алтаја,
 као мачак из Парине песме, незаинтересован
 на штакора што му грицка реп
 док њуши га пас, без потребе да именујем,
 да говорим и да сабирам, а ипак ми руке
 неће бити празне, не због златника,
 већ због љубави вредне мога рођења.

Крагујевачки ноктурно

1.

Поезија се пише на рушевинама,
у руинираним краљевствима где је мртви
пијанино зарастао у коров, лелујају завесе
у напуштеним домовима, венерично вене
град, пруга иде у једном смеру
и хвата коначни север, писак воза,
далек као кинеске пагоде.
Не умам да објасним шта ме то раскида,
месечина је и самоћа уништава као LSD.

2.

Пиринчана поља развучена у траву
која се њише је оно што остаје иза и што ме
брине, зато се ретко осврћем, само настављам
пут, стабла су ветровите катедрале које грле
плачљиви месец, ехо воде, испод мостова
малих као басне, који премошћују линију реке,
наше дланове, ако сад изгубим ово искуство
нећу моћи поћи даље, не умем да побегнем
треба ми вода да се очистим, да сперем
дах меланхоличног сопства на прљавом телу.

3.

Задржавам дах, у мени су пукотине,
провирујем кроз прозор, у боре времена,
где је некад цветао живот, у садашњој
ненастањености, ту где смо летели
некад као дечачки змајеви, ту где смо
правили фигурице од пластелина
које очврсну у камен и распу се у празнину.
ако издахнем, летећу изнад кровова,
ако издахнем, бићу твој мајстор,
и Шагал ће ме насликати у далекој прошлости,
ако удахнем престаћу да будем облик.

4•

Светлосни сигнали, фреони и неони,
насупротив том зверињаку људском,
ходам кроз сенке, поред мртвих кућа,
кроз мајдане неиспричаног,
зато и волим овај град који ме је призвао
у своје немушто окриље. За туда куда пролазимо
ми није потребан језик, само тишина
која дави и која спасава, могу да чујемо
како дете јеца у зиду напуштене куће
за играчком коју никада добило није.

5•

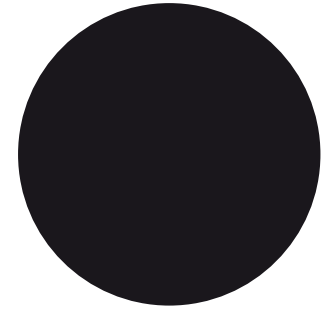
Затвори очи, у шетњи, у осами,
испови, врати се, дозови изгубљено,
испод дрвеног пода где се склупчао
некадашњи шапат, у кошници
коју прекрива маховина и лишај,
април је пресечен на два дела,
којег ћемо склопити кад спојимо
линије дланова, наша срца ћуте
иако смо у покрету, иако не верујемо
у непогоде, у заустављиво,
у песак мале клепсидре
коју увек можеш окренути на почетак.

6.

Пролеће у цветању, у гету,
једином врту у царству прашине,
у којем крошња старог дуда сабира
гласове са виших спратова,
све је у комешању,
а ипак се догађа промена
док светлост силази и осветљава
мрачне хаусторе, док седим на клупи
и дубим себе и давнину
док мислим на лица што остају за мном,
простор се умирује у једној тачки,
у тачки у којој издишемо у времену
да бисмо оживели места
која смо одавно напустили.

7.

Требале су ми птице у песми,
крагуји из маште што лете изнад
атмосфере, чији се писак чује однекуд
из дубина док овде још нису били набори града
на земљиној кори, из лагума где се не силази
у хлад Хадовога предворја, без нужде,
мали чворци који ће ме испунити радошћу,
они Моцартови чворци-утешитељи,
прљави градски голубови, лешинари
контејнера, врапци-псалмари, чије су се канџице
трзале на асфалту пошто би пали у зимско јутро,
али тога дана не беше ниједног њиховог звука,
кад сам ишао да прошетам своју тугу
да бих је поделио са њима, птицама,
које најверније са људима деле судбину града.

Ultima Thulae

Bosnia, Ultima Thulae

Наш Бог има три лица, и мада је јако
езотеричан, сваке ноћи он својим дремљивим
оком погледа на врлетне босанске планине,
на градове што леже у дољама,

осмотри људе који спију, пијанце, колпортере
који се буде, вернике који га зазивљу,
помази децу у колевкама и врати се на небеса
на којима борави, заобилази цркве,
синагоге и џамије, гнуша се рата, политичара,
верује у алтруизам, стиди се места на којима је
текла крв.

Наш Бог има једно лице, разлика је само
у дубини гледања, све би дао да се у нама
смири мучна прошлост од које нико користи
нема, он је најсличнији Диздаровој синтагми
сунчани христос, лицима са богумилских
стећака, и просјаку што је
ономад просио код вечне ватре.

Два тона саксом

Седимо у клубу,
пијемо домаћу луту,
слушамо добар џез,
цитирамо Кикине песме,
на трен се растужим
сећајући се драгих лица,
које је преотео крај љубави
и почетак смрти,
све би то сад могло
стати између палца и кажипрста,
као кад мериш поточаре
у доба првотног тајног пецања,
па оне што не одговарају
вратиш у искон воде,
тако ја сва та драга лица
враћам у оживотворено сећање,
ноћас,
смештајући их између два тона саксом,
пркосећи забраву,
чувајући их у ћилибарима успомена
трајним као дукати народних ношњи.

Писмо Ребеки Вест

Писах ти са босанских страна,
где голубије гугутање
и даље наликује анђеоском,
а месец несташни галиот
и даље врви немирима у нашој крви.

Коначно се разданило
и више не траје дуга ноћ Валхале,
и даље се певају севдалинке,
а људи несвесни грубости
седе на терасама,
уживајући у топлим зазивима меланхолије.

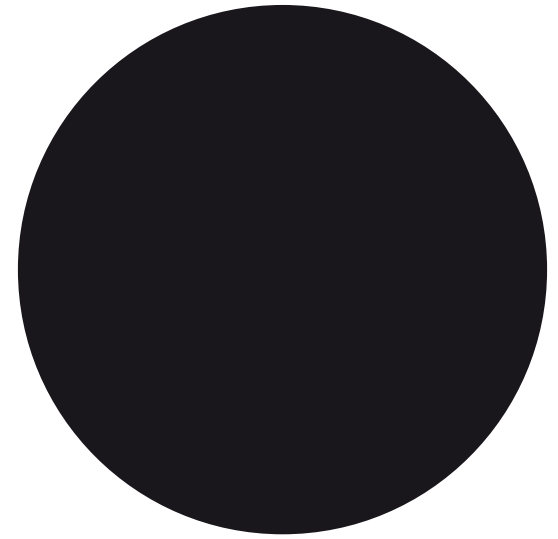
Panta rhei,
ништа се не мења,
сем што све мање туку
поткивачи сребрнина
и труле напуштене куће
без одазива,
а варвари данас станују у градовима.

Даровани живот

У прошлости одвише певасмо елегије,
у нашим езанима и молебанима
налазисмо утехе и опросте,
замишљасмо да је живот театар,
чекасмо разрешење
у виду античког *Deusa ex Machine* ,
наликујући јунацима из готских романа,
и не бесмо свесни исконске радости
са којом се рађасмо, са којом мресмо,
већ затварасмо очи пред огледалима,
бежећи од себе као шумски вуци,
заборављајући важност дарованог живота,
олако га препуштајући судбини.

De profundis

За рата, отхранисмо меланхолију,
презревши сопства, међусобно,
црну жуч у нама налик сипином млеку,
пацову што и сад бауља кроз лавиринте
ребрасте хармонике плућа где душа
је све мање пастиш давних радости,
над нама док беше Пилатова сен,
а Бог ћуташе као да беше сапет,
или је тако морало бити по некој необзањеној
логици, *Нисам више оно што јесам*,
говорио је у мени дечак што је напречац
постао човек кад видех
прво мртво тело и најежих се као у ономадној
посети Аушвицу, крв је лила по плочнику,
сећам се, младић је тупо зурио у празно небо,
било је подне, сунце је било у зениту,
а изненадна тишина допираше са оног света,
док сам одагнавао проповедника из себе,
док је старица љуштила поморанцу
на оближњем балкону као да се ништа није
десило, док су мртваца прекривали плахтом,
и пролетњи лахор пролазио кроз косу
јасиковог лишћа, спознадох да је свет
уроњен у дубоку тугу, и да потоње неће
досегнути оно претходивше упркос покајању
због којег обитавамо и због којег Јесмо.

Corpus Autopoeticum

Poeisis, sub speciae aeternitatis

Отпочети пут са дубоким удахом. Кад и песму.

Стихове срицати као азбуку светлости и таме
подједнако.

Отпочинути удивљен једним местом,
будити се свуда, докле мисао допире.

Крилити морским пространствима, небо,
то је тек застор који блага рука њише и мена је
годишњим добима.

Пролазити кроз трње, прелазити непролазно,
отићи у незамисливо.

Око, ухо, додир, мирис и укус, сабрати.
Упесмотворити.

Проговорити о невидљивом, али тако вешто
да се тек слути.

Бити стрпљив, одазвати се звуку којим космос је
саздан.

Пратити путоказе, знакове, печате и звезде.

Одупирати се демону зловоље, лењости
и лажне боемије.

Отписивати посланицама почивших песника,
који су по твом сопственом суду надишли
смртно.

Не обазирати се на неуке критичаре, на
фарисеје, на аматерство, догму и фолклоризам.

Не мистификовати, не следити важеће поетике.

Не огордити се, не сентименталисати,
не додворавати се.

Ослушкивати песму ноћног славуја,
чути је и кад затрубе трубе аутомобилске.

Склапати мозаик од најситнијег детаља
са свешћу о целини. Са нацртима творца,
предатим ти у руке.

Градити кулу, симбол одбране, светионик као
могућност одашиљања поруке, на издвојеном
острву, које је уточиште од буке и беса света.

Не служити се триковима, не писати на силу.

Учити се покорности. Кајати се увек има зашто.
Осетити необичност себе. Бити свет и проклет.
Кострет и ризу истим телом носити.

Бити сведок преобразбе крви у вино.
Пепела у ватру.

Веровати у протежност духа, он надилази
видљиво, као магла воду.

Превладати земно. Корен и крошњу
изједначити.

Осећати пуноћу Логоса у речима. Песма настаје
тако што једна реч призове другу. И трећу.
У колоплету, који почесто надилази свесно
поимање и везу међу њима.

Поезија је со света. Зачин који настаје на сузама
и радости.

Ући у маестрал. Ући у гротло свемира.
У мору осетити кап. У капи море.

Створити сопствену космогонију, философију,
створити уметност која надилази сопство.
Умереност за умереност, бити хедониста
кад то дозвољава прилика.

Инкарнирати се у сваку твар. Бити део једног организма.

Имати Тао пред собом. Имати Смрт за сапутницу, схватити је као стање преласка.

Деканонизовати риму. Поезија није слагање речи према само једном њиховом семантичком елементу.

Бити вођа. Бити слуга. Бити краљ. Бити презрен и слављен.

Бити распет. Васкрснути делима.

Давати одговоре. Проникнути у тајну којом је обавијен свет.

Надићи науку, имати сопствену религију. Поштовати универзалне кодексе.

Не памтити стихове. Не учити их напамет. Они су део тренутака који брује у вечности.

Не дозволити плебису да те доживљава као дворску луду.
Не позивати у рат. Не мирити завађене.
Све има унапред записан ток.

Имати биће с којим ћеш здружити тело. Саздани смо због андрогиности.

Не туговати. Мртви настављају пут живом душом.

У сновима наћи пролаз између времена и простора.

Путовати. Остајати на једном месту, а имати своју тајну географију.

Избегавати сваку идеолошку и политичку праксу.

У теоријама наћи применљивост.

Презирати новац. Презирати број.

У миту наћи детињство. Задржати га у себи и кад се набора лице.

Скица се никад не завршава.
Право дело остаје на неки начин недовршено.

Писмо старом песнику

Веруј у бесмртност речи, чак и сада кад гацаш
кроз мрак, а светлост тули божанску искру
Логоса у теби.

Не слуги, већ иди према догођеном и
искуственом.

Не опири се стихијама, него им се препусти.

Зрео плод је вреднији од зеленог
у Створитељевим очима, он затвара циклус
животодајни, стварајући место новом плоду.

Сећај се љубави као Изгубљеног Раја,
она утире пут и последујућим путевима.

Буди искрен дубоко у себи, не мислећи
само о добрим делима него и о прелестима и
сагрешењима свакојаким.

Твој демон је сад буднији но икад, мораш
да истрајеш у борби са њим.

Веруј у Poiesis, чак и онда кад ти се чини да су
сви твоји стихови распршени као јато голубова
под налетом грабљивог јастреба.

Учи се ћутању од реке, планине и шуме,
природа истрајава захваљући самообнављању.

Никад се не враћај кући истим путем.
Ако читаш познати текст, чини то са
недоживљеним жаром.

Не бежи у потпуну аграфију, твој дух није у
затвору, светлост сваког новог дана изнова
доноси нове садржине, радуј им се као што
си им се радовао у доба дечаштва.

Време ти даје једну једину предност над оним
што те чека, а то је мисао о оствареном.

Буди уверен у вредност онога што је дело твојих
руку, мисли. Пре смрти је могућа бесмртност,
она се не одражава само у памћењу других, него
пре свега у теби, у завештању твоје овосветовне
мисије.

Живи са мером, никад не престај са дивљењем
према малим стварима.

Бирај да не будеш сам, па макар једини живи
створови били уз тебе мачка или пас.

Не одустај никад од пантеизма, камен и дрво
су животорни као и човек или птица. Камен се
помера, а дрво расте и дише.

У огледалу не гледај само боре, испод бора је
знак на челу, утиснут још пре твог рођења са
твојим правим именом, њиме ће те ословљавати
судија који мерева за живот паклени или
вечни.

Ако пишеш, нека ти песме не буду ламентације
и мораторијуми, него оде и дитирамби,
нихилизам је краткотрајне природе, лако је
одменљив.

Гради кулу, ако је већ до сад саградио ниси, али
тако да опстане и кад даждови потопни дођу.

Буди истрајан, ако се молиш, чини то без
гордости, онако као руске матушке.
Ако, пак не, сети се Тантала и његове судбине.

Не мисли о пропуштеном, све је било тако
како је требало бити.

Највећи наук овога света је у стрпљењу.

Мисли о томе како се рађамо због покајања,
чак и кад не бисмо имали зашто.

Не посеђуј кафане, избегавај испразне приче
о књижевности, бојемија и песништво су ствар
варварства у књижевности.

Ако држиш говоре, нека твој буде течан, као да
стојиш на агори. Док изговараш две речи мисли
на трећу и четврту.

Свет посматрај као солипсиста, све је удешено
према унутрашњем нахођењу а не према
спољашњости.

Буди бранилац и кад занемоћаш.

Не мисли на гроб и стећак који те чека,
дух се из смрти узноси као испарења
над водама у доба летње кише.

Не престај са чуђењем никад, као што се
Земља чуди Сунцу сваком новом зором.

Бирај оптимистички карактер свега што те
окружује. Књиге или било ког другог медија.

Хортензију пре орхидеје, белу одору на себе
пре неголи црну, као код источњачких
народа кад наступи самртни трен.

Твој дух је твој атлас, за њега не постоје закони
овога света, нити ланци који би га оковали.

Не иди у позориште, искључи телевизор, изађи
у поље, изуј обућу, тамо је највећа представа
овог света. Разлика је огромна у искренности,
у миметичком односу.

Читај Монтења пре него Шопенхауера, Хамваша
пре Ничеа, ови други су за побуне у младости.

Не очајавај, јер си се догодио.

Сети се Проповедникове метафоре о градњи
и урушавању, нека ти увек буде на уму.

Радомир Д. Митрић, рођен је 29. априла 1981. године у Јајцу, у Босни и Херцеговини. Дипломирао на студију књижевности Филозофског факултета у Бањалуци. Поезија му је објављивана у бројним часописима и преводљена на енглески, немачки, француски, италијански, шпански, руски и бугарски језик. За књижевни рад добио бројна признања.

До сада објавио пет књига поезије: **Носталгија за пуноћом** (Арт принт, Бања Лука, 2004), **Освешћење**, (Народна књига/Алфа, Београд, 2007), **Summer Quartette and Story about Mediterranean / Летњи - квартет и Прича о Медитерану**, (Арт принт, Бања Лука, 2008), **Унутрашњи Вавилон**, (Арт принт, Бања Лука, 2008), **Морнарски Танго**, (Connectum, Сарајево, 2010) и роман **Шум Панонског мора**, (Моно и Мањана, Београд, 2012).

Живи и ради у Крагујевцу.

У синкретички сложеном поетском рукопису Радомира Д. Митрића, приметно је стваралачко настојање да се бројни књижевни подстицаји (сви гени лектире) као и гласови драматичног животног искуства, у њега укључе са намером да значењски вишесмерно и продуктивно подстакну, усмере и нагласе узљуљану животну позицију и меланхолична осећања запитаног и децентрираног песничког субјекта. Његово трагање за простором спокојства; смирењем, сопством, идентитетом. Због тога се у овим сликовитим и реторичним песмама активирају различити мотивски подстицаји и топоси – од светлих слика детињства узрастања и учења, до алузија на нововремени балкански ратно-избеглички трагизам, бездомност и слом хуманитета.

Широка је књижевна мапа по којој се овај песник крстари и дубоки су продори у њену историју. Крећући се доста слободно по оси времена, он је кроз цитате, алузије и реминисценције функционално активирао широку текстовну подлогу да би тако формирао основу на којој би се, потом, у његовим развијеним песмама поставиле и проблематизовале слике нашег времена и тако представила и потпуније разумела његова драма. Нашавши се у ковитлацу те драме, Мит-

рићев поетски субјект настоји да освести своју позицију и да одбрани своје одасвуд угрожено становиште. Због тога се овим песмама та драма дотиче тела, душе, духа и ума.

На путу за Хесперију је књига која се не нуди лаком, брзом и површном разумевању. Мада су каткад сувише еклектичне, ове песме које повремено стилски-изражајно прелазе у маглене просторе поетске прозе, нису лишене слојевитости књижевно-уметничких значења и знатног приноса смисла. Оне, у својим контрастним сликама и учено и емоционално тонираним исказима, говоре о сталности жудње за стабилним уточиштем, хармонијом и лепотом. Као и за потребом да се та жудња маштенски призива и језички и смисаоно уверљиво обликује.

Из рецензије

Милете АЋИМОВИЋА ИВКОВА

Садржај

Уместо путоказа	7
Вежбе умирања	
Епистроф	11
1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6	
Зимски дневник	19
Прећутано / Causa sui / Зимски дневник	
Превладавајући земно	25
Незауостављиво / Дихотомија, rigor mortis /	
Credo Poeticum / Кружно путовање /	
Harmonia Cordis / Ex Helespont	
Маузолеј	37
Орфеј у Ксаверској шуми /	
Adagio, прилог за Ars Poeticu / Saudade / Капилари	
Грчки триптих	47
Јерисос / Благо, погледом / Нераздвојиво	
Ескападе	53
1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 / 7 / 8 / 9 / 10 / 11 / 12	
Кубизам, Окцидент	67
Као некад Бандини /	
Харт Крејн, уместо аутопортрета /	
Елегија празнине / Катамаран / Метаноја, паратакса /	
Еквиноцијум / Са ахеронтских обала	
Крагујевачки ноктурно	85
1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 / 7	
Ultima Thulae	95
Bosnia, Ultima Thulae / Два тона саксом /	
Писмо Ребеки Вест / Даровани живот / De profundis	
Corpus Auto-poeticum	103
Poeisis, sub speciaie aeternitatis /	
Писмо старом песнику	
Биографија	115
Рецензија	117
Садржај	119

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

МИТРИЋ, Радомир Д., 1981-
На путу за Хесперију / Радомир Д. Митрић. - Београд : Библиотека
"Милутин Бојић", 2016 (Гроцка : Донат Граф). - 114 стр. ; 20 см. -
(Едиција Награда "Милутин Бојић" за младе песнике)

Тираж 200. - Биографија: стр. [115].

ISBN 978-86-905439-3-9

COBISS.SR-ID 223096588